

Förvaltningsjurist Mathias Wallin

PAN 2026-04-21 P 7

TJÄNSTEUTLÅTANDE

2026-03-27 PAN A2603-00051

Principärende

Bristande tillgänglighet till akutmottagning

Ärendet

Patientnämnden har under perioden 15 mars 2025 till den 15 mars 2026 mottagit sex anmälningar från patienter och närstående som rör bristande tillgänglighet med bil till akutmottagningen på Karolinska Universitetssjukhuset i Huddinge.

Utredning

Utredningen i ärendet består av inkomna anmälningar (totalt sex ärenden) samt i förekommande fall yttranden från Karolinska Universitetssjukhuset under tidsperioden den 15 mars 2025 till den 15 mars 2026. Samtliga ärenden handlar om bristande tillgänglighet med bil till akutmottagningen på Karolinska Huddinge.

I det följande redogörs för de sex ärendena som inkommit till patientnämnden.

Ärende 1¹

En anhörig till en kvinna hade synpunkter på tillgängligheten på en akutmottagning. Anhörig skjutsade kvinnan med bil till akutmottagningen men det går inte att köra ända fram, vilket anhörig menar är patientfarligt.

Ärende 2²

En äldre man som är hjärt- och lungsjuk och har syrgasbehandling söker kontinuerligt en specifik akutmottagning. Han orkar endast gå 10-15 meter. Den nya akutmottagningen är inte anpassad för att komma med egen bil. Det är en lång väg att gå från parkeringen för att sedan åka hiss och gå ytterligare cirka 100 meter. I dagsläget parkerar anhörig bilen i garaget. Hon lämnar den sjuka patienten i bilen och går sedan upp till stora

¹ PAN V2506-04153.

² PAN V2509-06540.

ingången till informationsdisken och bokar en rullstol. Hon hämtar rullstolen och går tillbaka till garaget för att hämta maken och kör honom till akuten.

I yttrande daterat den 2025-09-23 beskrev verksamhetschefen på akutmottagningen att de håller med om att situationen är frustrerande. Det är ett problem att sjuka personer inte kan ta sig ändra fram till mottagningen. Det finns än så länge ingen uppgjord tidsplan men diskussioner pågår med fastighetsägaren och projektansvarig för byggnationen. I största möjligaste mån hjälper personal till när det går. I dagsläget finns det bara ett alternativ för patienterna att kunna få adekvat hjälp och det är att ringa sjuktransport eller ambulans.

Ärende 3³

En man åkte med sjukresa till en akutmottagning på ett sjukhus och patienten kördes till närmsta plats där han kunde släppas av. Detta var 450 meter från dörren till akuten och sedan behöver patienter gå ytterligare inomhus. Patienten som hade värk och smärta i knät fick halta fram utan att det fanns något ställe att vila på. Sjukreseföraren berättade att det var ett stort problem för äldre och personer med rörelsesvårigheter. Mannen menar att den långa gångsträckan måste åtgärdas, då det annars riskeras att bli onödiga ambulanskörningar till mottagningen.

I yttrande daterat 2025-12-15 beskrev verksamhetschefen på mottagningen att det saknas bilväg för allmänheten samt parkeringsplatser i anslutning till entrén. Akutmottagningens entréväg är under utredning där olika lösningar diskuteras. Lösningarna är dock svåra att genomföra då anpassningar måste ske i redan befintlig byggnation. Vårdgivaren hoppas på en förändring inom snar framtid.

Ärende 4⁴

En kvinna som skadat knät kördes till en akutmottagning på ett sjukhus. Det gick inte att köra bilen fram till ingången, utan dit kunde endast ambulanser köra. Kvinnan hänvisades till att åka till garaget men nekades att bli upphämtad där med bår. När kvinnans anhörige försökte att själv gå in och hämta en bår för att kunna hjälpa kvinnan in tillkallades vakter som till slut hjälpte kvinnan upp på båren och in till akutmottagningen. Kvinnan ifrågasätter att skadade och sjuka patienter inte kan nå akutmottagningen utan att behöva gå en längre sträcka.

I yttrande som inkom till patientnämnden 2026-02-27 beklagade vårdgivaren omhändertagande av patienten. Vårdgivaren beskrev vidare att akutmottagningens placering innebär att privatbilar inte får köra in på ambulansgatan. En omfattande trafikutredning har genomförts av fastighetsägaren Locum AB tillsammans med vårdgivarens förvaltningsavdelning för att se över tillgängligheten när man kommer med egen bil. Förhoppningen är att utredningen ska leda till en lösning som tar bort problemet med låsta bommar. I dagsläget styrs bommarna till

³ PAN V2512-09062.

⁴ PAN V2601-00041.

ambulansgatan via det så kallade RAKEL-systemet och öppnas endast av ankommande ambulans eller polis. Akutmottagningens ansvarsområde sträcker sig endast inom sjukhusets väggar. Vårdgivaren har i dagsläget ingen möjlighet av arbetsmiljöskäl eller av personalresurser att ge vård utanför sjukhuset. SOS Alarm är den ansvariga aktören för vård utanför sjukhuset och de prioriterar och styr ambulanser i Region Stockholm. Vårdgivaren kommer att följa upp internt med sin personal för att säkerställa att verksamheten blir bättre på att vägleda och bemöta patienter som söker akut vård.

Handläggning av ärendet pågår. Kompletterande yttrande från vårdgivaren har begärts.

Ärende 5⁵

En kvinna påtalar att tillgängligheten till akutmottagningen på ett sjukhus behöver förbättras. Hennes taxi följde skyltarna till akuten och släppte av henne i garaget. Kvinnan fick därefter gå till fots och följa skyltarna genom att passera ett par hissar, gå inom- och utomhus för att slutligen nå väntrummet. Det finns ingen möjlighet att nå ingången med bil. Kvinnan har normalt svårt att gå och kombinerat med mycket dåligt mående kollapsade hon nästan och blev sedan snabbt omhändertagen.

Ärende 6⁶

En man sökte vård vid en akutmottagning på ett sjukhus. En anhörig uppger att det är en bristande tillgänglighet då patienter måste gå en längre sträcka för att komma fram till entrén och att det inte fanns tydlig information om parkering. Det var mycket krävande för patienten som var medtagen av sitt hälsotillstånd. Vidare ska det inte funnits tillgänglighet till rullstol inne på mottagningen, och det fanns ingen personal som kunde vara behjälplig. Personalen upplevdes som distanserad och att den anhörige ifrågasätter att de inte agerade skyndsamt och korrekt i en akut situation och inte heller höll god hygien.

Handläggning av ärendet pågår. Yttrande från vårdgivaren har begärts.

Regelverk

Av 5 kap. 1 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), HSL, framgår att hälso- och sjukvårdsverksamhet ska bedrivas så att kraven på en god vård uppfylls. Det innebär bl.a. att vården ska vara av god kvalitet, tillgodose patientens behov av trygghet, kontinuitet och säkerhet samt vara lätt tillgänglig. Kvaliteten i verksamheten ska systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras (5 kap. 4 § HSL). Regionen ska erbjuda en god hälso- och sjukvård åt den som är bosatt inom regionen och planera sin hälso- och sjukvård med utgångspunkt i behovet av vård hos dem som omfattas av regionens ansvar för hälso- och sjukvård (7 kap. 2 § och 8 kap. 1 § HSL)

⁵ PAN V2602-00927.

⁶ PAN V2603-01796.

I 3 kap. 1 § patientsäkerhetslagen (2010:659), PSL, anges att vårdgivaren ska planera, leda och kontrollera verksamheten på ett sätt som leder till att kravet på god vård i hälso- och sjukvårdslagen upprätthålls. Vårdgivaren ska vidta de åtgärder som behövs för att förebygga att patienter drabbas av vårdskador. För åtgärder som inte kan vidtas omedelbart ska en tidsplan upprättas (3 kap. 2 § PSL). Med vårdskada avses lidande, kroppslig eller psykisk skada eller sjukdom samt dödsfall som hade kunnat undvikas om adekvata åtgärder hade vidtagits vid patientens kontakt med hälso- och sjukvården (1 kap. 5 § PSL).

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen finner det allvarligt att patienter och närstående med behov av akut vård inte kan komma fram med bil till Karolinskas akutmottagning i Huddinge.

Att vårdgivare ska bedriva en god vård enligt 5 kap. 1 § HSL innebär bl.a. att vården ska vara lätt tillgänglig. Brister i tillgänglighet till en akutmottagning kan vara förenat med stora patientsäkerhetsrisker eftersom vårdbehovet ofta är omedelbart och tidsfaktorn kritisk. Bristerna kan även leda till oönskade undanträngningseffekter och en ofördelaktig användning av regionens resurser till följd av ett ökat behov av transport till akutmottagningen med ambulans och liggande transport.

Mot bakgrund av patienternas beskrivningar av svårigheterna att komma fram till Karolinskas akutmottagning i Huddinge och med beaktande av vad som framkommit i inkomna svar från vårdgivaren, anser förvaltningen att den bristande tillgängligheten till Karolinskas akutmottagning i Huddinge behöver uppmärksammas och utredas. Ärendet bör därmed hanteras som ett principärende.

Förvaltningen finner det därför angeläget att nämnden för Karolinska Universitetssjukhuset inkommer med en nulägesbeskrivning avseende tillgängligheten för patienter som söker vård på akutmottagningen i Huddinge samt en redogörelse för vilka åtgärder som nämnden avser att vidta med anledning av den aktuella problematiken.

Förvaltningen önskar särskilt svar på vad den genomförda utredningen som ska ha genomförts tillsammans med Locum har utmynnat i för slutsatser och åtgärder.

Konsekvenser för patientsäkerhet

De föreslagna åtgärderna kan förväntas bidra till en förbättrad tillgänglighet för patienter som söker akut vård och därmed medföra positiva konsekvenser för patientsäkerheten.

Konsekvenser för jämställd och jämlik vård

De föreslagna åtgärderna förväntas inte medföra några konsekvenser för jämställd och jämlik vård.

Miljökonsekvenser

De föreslagna åtgärderna förväntas inte medföra några miljökonsekvenser.

Förslag till beslut

Patientnämndens förvaltning föreslår att patientnämnden beslutar följande.

1. Ärendets tjänsteutlåtande skickas till nämnden för Karolinska Universitetssjukhuset och patientnämnden begär skriftlig återföring avseende åtgärder för att säkerställa att patienter tillgodoses en god och säker vård samt eventuella genomförda och planerade förbättringsåtgärder och effekterna av dessa senast den 21 augusti 2026.
2. Ärendets tjänsteutlåtande skickas för kännedom till hälso- och sjukvårdsnämnden.
3. Ärendets tjänsteutlåtande skickas för kännedom till akutsjukvårdsnämnden.
4. Ärendets tjänsteutlåtande skickas för kännedom till styrelsen för Locum AB.
5. Ärendets tjänsteutlåtande skickas för kännedom till Inspektionen för vård och omsorg.

Pia Bornevi
Förvaltningschef

